

Rumunsko

V letech 2000–2008 byl meziroční růst HDP v průměru 5,9 %. V roce 2017 zaznamenala ekonomika 7 % růstu. Rumunsko se stejně jako další země v Evropě potýkalo v posledních letech s deflačními tlaky až do roku 2017, kdy se hladina inflace ustálila na 1,3 % a do budoucna se předpokládá její růst. V zemi žije přes 19 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosahuje 10 tis. USD. Nezaměstnanost se pohybuje okolo 5 % a běžný účet je dlouhodobě v deficitu.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	4,8	7,0	4,0	3,4	3,3	3,2
HDP/obyv. (USD)	9 567	10 786	12 189	12 668	13 738	14 761
Míra inflace (%)	-1,6	1,3	4,7	2,7	2,8	2,6
Nezaměstnanost (%)	5,9	4,9	4,7	4,8	4,9	5,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,9	-7,1	-8,3	-8,4	-8,8	-9,4
Populace (mil.)	19,8	19,6	19,6	19,6	19,6	19,6
Konkurenceschopnost	62/138	68/137	52/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Rumunsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Rumunsko umístilo na 52. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD je stupeň exportního rizika 3/7.

Vývoz ČR do Rumunska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	6 355 504	9,8	5 905 474	7,6
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	6 194 223	9,6	5 225 046	18,5
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	3 097 323	4,8	1 033 863	199,6
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	2 931 026	4,5	2 993 236	-2,1
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	2 112 713	3,3	2 119 564	-0,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 609 708	2,5	1 416 536	13,6
3926	Ostatní výrobky z plastů a výrobky z ostatních materiálů čísel 3901 až 3914	1 240 081	1,9	1 158 423	7,0
8414	Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory ap.	1 220 277	1,9	1 143 890	6,7
8481	Kohouty ventily aj. pro potrubí kotle vany aj.	909 736	1,4	763 481	19,2
3402	Prostředky povrchově aktivní prací čisticí aj.	885 681	1,4	394 832	124,3
Celkem TOP 10		26 556 272	41,1	22 154 345	19,9
Celkem vývoz		64 549 595		57 609 144	12,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Rumunska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	8 411 492	15,8	9 073 902	-7,3
9401	Sedadla (jiná než sedadla čísla 9402), též proměnitelná v lůžka, jejich části	5 364 471	10,1	5 263 356	1,9
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	4 543 806	8,6	4 774 316	-4,8
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	3 543 556	6,7	2 085 674	69,9
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, vybaven	3 061 843	5,8	2 984 926	2,6
8512	Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační (kromě výrobků čísel)	2 779 436	5,2	2 303 858	20,6
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 347 273	4,4	2 258 238	3,9
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	1 700 690	3,2	1 378 226	23,4
2403	Výrobky náhražky tabákové ost. výtažky trestí	1 271 372	2,4	36 316	3 400,9
2402	Doutníky doutničky cigarety z tabáku náhražek	1 213 252	2,3	1 905 061	-36,3
Celkem TOP 10		34 237 191	64,4	32 063 873	6,8
Celkem dovoz		53 141 568		50 463 776	5,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Automobilovému průmyslu se v Rumunsku daří díky zahraničním investicím a rovněž díky rostoucí expanzi domácího výrobce osobních automobilů značky Dacia na zahraničních trzích. V Rumunsku existují významní výrobci v oblasti automobilového průmyslu – Dacia Renault Group Automobile, Ford a Daimler. Ti generují navazující subdodávky a nové investice např. Michelin, Pirelli, Continental, Takata, Delphi a desítek dalších. Konkrétními příležitostmi pak mohou být dodávky např. obalů a obalové techniky, výrobních linek, strojů a zařízení nebo export konkrétních komponentů pro výrobce vozidel nebo jejich subdodavatele.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Zpracování a těžba surovin (kamenolomy, štěrkopískovny, výstavba a modernizace rafinerií a nových nalezišť plynu v Černém moři a ve vnitrozemské části Rumunska). Jako perspektivní vidíme pro české firmy subdodávky strojů, náhradních dílů a technologií do těchto provozů.

► Elektrotechnika

Možnosti dodávek se nabízí např. v sektoru automatizace s využitím v průmyslových provozech (viz. např. nedávné zahájení výroby snímačů pro letecký průmysl v Temešváru) v rafineriích, v logistice a v dopravní a železniční technice. Dále je pak i nadále aktuální obnova, modernizace a rozvoj sítí vysokého napětí související s propojením energetických trhů. Příležitosti přináší i nový trend v oblasti smart technologií při výměně elektroměrů pro domácnosti.

► Energetický průmysl

Jako příležitost pro české firmy lze zmínit i nadále aktuální dostavbu 3. a 4. bloku v jaderné elektrárně Cernavoda, výstavba nových elektráren, rekonstrukce a modernizace stávajících energeticky neefektivních elektráren, nebo dobíhající projekty větrných elektráren. A dále jsou to projekty na zvyšování energetické účinnosti, v oblasti kogeneračních jednotek, OZE, malých vodních elektráren, a rozvodných energetických páteřních sítí, atd.

► ICT

Sektor ICT, se nadále v Rumunsku velmi dynamicky rozvíjí. Odhaduje se, že do roku 2025 bude sektor ICT přispívat 12 % do HDP. Potenciál sektoru v Rumunsku zvyšuje i rozsáhlá síťová infrastruktura, díky které země patří k evropským lídrům v rychlosti internetu, což v posledním období přilákalo nové hráče na trhu ICT, jako například vstup francouzského investora do jednoho z největších rumunských IT integrátorů. V Rumunsku probíhá reforma a modernizace veřejné správy včetně její digitalizace. Existují možnosti dodávek technologií, specializovaného SW pro řízení průmyslových provozů a callcenter, dodávky SW řešení pro ochranu firemních dat, participace na projektech programu digitální agendy pro nové programovací období 2014–2020 za 2,4 mld. eur.

► Stavební průmysl

V Rumunsku probíhá modernizace a rozvoj silniční a železniční infrastruktury, rozšiřování výrobních a obchodních kapacit, výstavba nových průmyslových parků a objektů, pokračující expanze obchodních řetězců i projekty občanské výstavby ve velkých městech (vládní program PRIMA CASA). Plánuje se stavba několika projektů velkého rozsahu, mezi nimiž je např. rozšíření bukureštského metra a rozšíření terminálu na mezinárodním letišti Otopeni v Bukurešti. S ohledem na nedostatek pracovních sil ve stavebnictví byla od 1. ledna 2019 zavedena sektorová minimální mzda a současně vláda přijala opatření ke snížení zdanění pro zaměstnance pracující v odvětví stavebnictví po dobu 10 let.

Rumunská vláda schválila v rámci rozvoje dopravní infrastruktury tzv. „Dopravní plán na období do 2015–2030“. Ten předpokládá investice ve výši 43,5 mld. eur. Z toho na projekty rozvoje silniční infrastruktury je počítáno s 26 mld. eur. Nákladem 14 mld. eur má pak být zmodernizována železniční síť v uvažované délce 4 tis. km. V oblasti vodní, resp. námořní dopravy se předpokládají změny především v oblasti plavby na Dunaji a jeho kanálech v celkové délce 670 km a modernizace 32 přístavů za cca 2 mld. eur. Na oblast letecké dopravy je pak v rámci uvažované modernizace a rozšíření 15 letišť vyčleněno 1,5 mld. eur.

Na rozvoji dopravní infrastruktury, občanské i průmyslové výstavbě mohou české společnosti participovat dodávkami a subdodávkami stavebních materiálů a technologií, strojů a zařízení a případně i formou dodávek stavebních prací nebo stavební supervize dle požadavku investora.

► Strojírenský průmysl

Díky poptávce z navazujících průmyslových odvětví lze na místním trhu uvažovat o možnosti strojírenských subdodávek v rámci komodit, jakými jsou kovoobráběcí a další CNC víceúčelové a víceosé stroje pro automobilový, letecký průmysl a pro výrobu lodí, strojírenské komponenty a polotovary pro výrobu motorů, převodovek, kuličkových ložisek, další stroje a zařízení pro zpracovatelský a potravinářský průmysl, investiční celky a technologie pro energetiku a obnovitelné zdroje energie.

S ohledem na zastaralost vozového parku v rumunských městech existuje značný potenciál pro budoucí dodávky technologií a komponentů pro městskou dopravní techniku (tramvaje, příměstské vlaky, kolejová infrastruktura atd.) a všeobecně také pro logistiku včetně parkovacích systémů nebo prodejních automatů. V souvislosti s konáním EURO 2020 se Bukurešť připravuje na výběrová řízení na konfiguraci systému městské hromadné dopravy na mezinárodní výběrové řízení na nákup městské dopravní techniky a výstavbu železničního propojení s mezinárodním letišti Otopeni.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Rumunské Ministerstvo vodního a lesního hospodářství i nadále podporuje nové projekty rozvoje infrastruktury vodního hospodářství, na které má vyčleněno až 155 mil. eur z fondů EU. Finanční prostředky budou směřovány ke zlepšení sběru, úpravy a distribuce vody v župách Arges, Dambovita, Maramures, Prahova, Satu Mare a Vaslui.

Příležitosti pro české firmy jsou v podobě dodávek a subdodávek technologií na ochranu životního prostředí. Hlavně dodávek v oblasti čištění a úpravy vody, technologických součástí pro čistírny odpadních vod, technologií na úpravu pitné vody a v oblasti nakládání s odpady, např. linek na recyklaci použitých elektrických a elektronických výrobků. Příležitosti jsou i v odpadovém hospodářství měst, neboť většina z nich zatím nemá vybudovanou funkční infrastrukturu třídění odpadů.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vládní prioritou je reforma zdravotnictví v oblasti nákladově neefektivní ambulantní a primární péče a racionalizaci nemocniční infrastruktury. Rostoucí počet obyvatel ve velkých městech a nemoci moderní společnosti vytvářejí tlak na vznik nových a modernizaci stávajících zdravotnických zařízení. Obecným trendem je pak aktuálně využívání služeb soukromých poskytovatelů zdravotní péče. Existují zde předpoklady pro potenciální export lékařských přístrojů a zařízení, zdravotnického materiálu, pomůcek a vybavení zdravotnických pracovišť. Na trhu jsou všeobecně žádána moderní parafarmaceutika, volně prodejné doplňky stravy a spotřební materiál, což potvrzuje odhadovaný objem tržeb na farmaceutickém trhu ve výši 11 mld. eur v roce 2018.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

S nárůstem kupní síly roste poptávka po potravinách denní spotřeby (pečivo, masné a mléčné výrobky, ovoce, zelenina atd.). Význam potravinářského průmyslu roste ve městech hospodářského významu, kam směřuje nová migrace obyvatel. Tomuto trendu odpovídá i zvýšený zájem investorů v potravinářském průmyslu a v zemědělství a s tím související potřeba modernizace a rozvoje výrobních kapacit. Na růstu tohoto odvětví se významnou měrou podílí trh s bio produkty, který v roce 2018 vzrostl o 30 %. Zvyšuje se i zájem o domácí i importované rybí produkty.

Za konkrétní příležitosti pro české firmy považujeme možnosti dodávek potravinových výrobků a strojního vybavení do potravinářských výrobních a zpracovatelských závodů. V zemědělství mají perspektivu dodávky zemědělské techniky a technologií, zemědělských strojů, zařízení a zemědělských hnojiv. Konkrétně se do Rumunska dováží traktory, zemědělské nástavby. Výběrová řízení se objevují v oblasti vybavení vepřinů, drůbežáren a zavlažovacích technologií atd. Ministerstvo zemědělství vyčlenilo v letech 2015–2022 z fondu EU 145 mil. eur na modernizaci zavlažovacích zařízení a na druhotnou infrastrukturu 430 mil. eur.

► Zpracovatelský průmysl

Výroba nábytku a jeho součástí v Rumunsku dlouhodobě roste. Důvodem je rostoucí počet dokončovaných obytných a kancelářských segmentů a zvýšený zájem zákaznického trhu o spotřební zboží včetně nábytku. Významným maloobchodním hráčem je IKEA. Za konkrétní oborové příležitosti v tomto sektoru považujeme možnosti subdodávek v podobě lesních nakladačů, manipulátorů, formátovacích pil a dalších strojů a zařízení na zpracování dřeva a výrobu nábytku a dřeva.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8482 - Valivá ložiska (kuličková, válečková, jehlová ap.)
	HS 8544 - Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
	HS 8484 - Těsnění ap. výrobky kovoplastové; soubory, sestavy, mechanické ucpávky
	HS 8460 - Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů
	HS 8471 - Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.
	HS 3205 - Laky barevné, přípravky založené na Lacích
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 3601 - Prachové výmetné slože
	HS 3603 - Zápalnice; bleskovice; roznětky nebo rozbušky; zažehovače; elektrické rozbušky
	HS 8429 - Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8431 - Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.
	HS 8430 - Ost. srovnávací, vyrovnávací, škrabací, vrtací aj. stroje; sněhové pluhý a frézy
	HS 4010 - Dopravníkové nebo převodové pásy nebo řemeny z vulkanizovaného kaučuku
	HS 4010 - Dopravníkové nebo převodové pásy nebo řemeny z vulkanizovaného kaučuku
	HS 8474 - Stroje na třídění, prosévání, oddělování ap. kamenů, zemin aj. nerostných hmot
	HS 7325 - Ost. výrobky odlité ze železa, oceli
	HS 7326 - Ost. výrobky ze železa, oceli
	HS 8481 - Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 8414 - Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
Elektrotechnika	HS 8535 - El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. > 1 000 V
	HS 8536 - El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V
	HS 8512 - Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.
	HS 8537 - Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
Energetický průmysl	HS 8547 - Izolační části pro el. stroje; elektroinstalační trubky
	HS 8402 - Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8403 - Kotle k ústřednímu vytápění, jiné než parní kotle

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8404 – Pomocná zařízení pro použití s kotli; kondenzátory pro parní pohonné jednotky
	HS 8406 – Parní turbíny
	HS 8409 – Části a součásti vhodné pro motory pístové
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8502 – Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	CPA 42.22 – Inženýrské sítě pro elektřinu a telekomunikace a jejich výstavba
ICT	HS 8470 – Stroje počítačové elektronické
Stavební průmysl	HS 2516 – Žula porfyr čedič pískovec aj. kameny
	HS 2522 – Nehašené vápno, hašené a hydraulické vápno, kromě oxidu a hydroxidu vápenatého čísla 2825
	HS 3917 – Trubky, potrubí a hadice a jejich příslušenství z plastů
	HS 3918 – Podlahové krytiny, obklady stěn nebo stropů z plastů
	HS 3922 – Koupací vany, sprchy, odpady (výlevky), umyvadla, bidety ap. výrobky, z plastů
	HS 3925 – Stavební výrobky z plastů, jinde neuved.
	HS 5603 – Netkané textilie, též impregnované, povrstvené, potažené nebo laminované
	HS 6802 – Kameny opracované pro účely výtvarné, stavební
	HS 6901 – Cihly, desky aj. výrobky, keramické, z mouček
	HS 6904 – Keramické stavební cihly, podlahové bloky, nosné nebo výplňové tvarovky a podobné výrobky
	HS 6905 – Střešní tašky, komínové krycí desky, komínové vložky, stavební ozdoby a jiné stavební keramické výrobky
	HS 7321 – Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli
	HS 7322 – Radiátory pro ústřední topení, ohřívače ap. ze železa, oceli
	HS 8428 – Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8474 – Stroje na třídění, prosévání, oddělování ap. kamenů, zemin aj. nerostných hmot
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8716 – Přívesy a návěsy; ost. vozidla bez mechanického pohonu; jejich části
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8461 – Obráběcí stroje k hoblování, obrázení, drážkování, broušení ozubených kol aj. obráb. stroje
	HS 8462 – Tvářecí stroje na opracování kovů, buchary, lisy ap.
	HS 8467 – Ruční nástroje a nářadí, pneumatické, hydraulické nebo s motorem
	HS 8476 – Automaty prodejní a na rozměňování mincí
	HS 8430 – Ost. srovnávací, vyrovnávací, škrabací, vrtací aj. stroje; sněhové pluhy a frézy
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 3825 – Odpadní produkty chem. prům. aj. komunální odpad.; splašky; odpady příbuz. průmyslu
	CPA 3600 – Přírodní voda; úprava a rozvod vody, obchod s vodou prostřednictvím sítí
	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami
	CPA 38 – Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 2936 – Provitaminy a vitaminy, přírodní nebo reprodukované syntézou, jejich deriváty a směsi
	HS 3004 – Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 8510 – Holicí strojky, stříhací strojky na vlasy a srst a depilační přístroje, s vestavěným elektrickým motorem
	HS 9021 – Ortopedické pomůcky a přístroje, berle, chirurgické pásy aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0201 – Maso hovězí, čerstvé, chlazené
	HS 0203 – Vepřové maso, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 0207 – Maso a jedlé droby z drůbeže, čerstvé, chlazené nebo mrazené
	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 – Mléko (sušené)
	HS 0403 – Podmáslí, kyselé mléko a smetana, jogurt, kefir aj.
	HS 0404 – Syrovátka; výrobky sestávající z přírodních složek mléka, též slazené
	HS 0406 – Sýry a tvaroh
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé, sušené ap.; lupulin
	HS 1512 – Slunečnicový, světlicový nebo bavlníkový olej a jejich frakce
	HS 1601 – Uzenky, salámy a podobné výrobky z masa, drobů nebo krve atd.
	HS 2103 – Omáčky a přípravky pro omáčky; směsi koření a přísad pro ochucení
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2202 – Voda, včetně minerálních vod a sodovek, slazená aj. nápoje
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 3102 – Minerální nebo chemická hnojiva dusíkatá
	HS 4011 – Nové pneumatiky z kaučuku
	HS 8422 – Myčky; stroje k čištění, plnění, ap. lahví, plechovek, aj.
	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8433 – Žací nebo mláticí stroje, sekačky na trávu ap.
	HS 8434 – Dojící stroje a mlékárenské stroje a zařízení
	HS 8436 – Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8701 – Traktory a tahače
	HS 8708 – Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 9507 – Pruty, udice, rybářské aj., pro lov na udici
	HS 8436 – Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zpracovatelský průmysl	HS 8465 - Obráběcí stroje pro opracování dřeva, korku, kostí ap.
	HS 8432 - Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8436 - Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně
	HS 8461 - Obráběcí stroje k hoblování, obrážení, drážkování, broušení ozubených kol aj. obráb. stroje
	HS 8453 - Stroje pro přípravu, vyčiňování a zpracování kůží pro výrobu, opravy obuvi aj. výrobků
	HS 7002 - Sklo ve tvaru kuliček, tyčí nebo trubic, neopracované
	HS 4403 - Surové dřevo, též odkorněné, zbavené dřevní běli nebo nahrubo opracované